

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 4965/2022
05.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Миодраг Велемир, адвокат из ..., против туженог Града Новог Сада, кога заступа Правобранилаштво Града Новог Сада, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3177/21 од 13.01.2022. године, у седници већа одржаној дана 05.09.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3177/21 од 13.01.2022. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 306/2020 од 22.09.2021. године, одбијен је приговор апсолутне ненадлежности суда у делу који се односи на одлучивање о примарном тужбеном захтеву (став први изреке); одбијен је примарни тужбени захтев којим је тражено да се утврди право власништва у корист тужиоца на кп бр. .. површине 558 м2 и на кп бр. .. површине 90 м2, обе уписане у лн бр. .. КО Нови Сад I, те да је тужени дужан трпети упис власништва на предметним катастарским парцелама у катастру непокретности у корист тужиоца (став други изреке); приговор апсолутне ненадлежности суда је делимично усвојен, па је одбачена тужба у делу у ком је евентуалним тужбеним захтевом тражено да се обавезе РГЗ СКН да тужиоцу након правноснажности пресуде омогући упис права коришћења на земљишту у државној својини РС на кп бр. .. површине 558 м2 и кп бр. .. површине 90 м2, обе у КО Нови Сад I (став трећи изреке); одбијен је евентуални тужбени захтев којим је тражено да се утврди право коришћења на земљишту у државној својини РС у корист тужиоца на кп бр. .. површине 558 м2 и на кп бр. ..

површине 90 м2, обе уписане у лн .. КО Нови Сад I као јавна својина Града Новог Сада, те да је Град Нови Сад дужан трпети упис права коришћења на земљишту у државној својни РС на предметним катастарским парцелама у катастру непокретности у корист тужиоца (став четврти изреке); обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 109.500,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате (став пети изреке).

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 3177/21 од 13.01.2022. године, жалба тужиоца је одбијена и пресуда Вишег суда у Новом Саду П 306/2020 од 22.09.2021. године, потврђена; одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка; обијен је захтев туженог за накнаду трошкова одговора на жалбу.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено, преко пуномоћника, изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужени је дао одговор на ревизију. Ревизијске трошкове је тражио.

Испитујући побијану пресуду на основу одредбе члана 408. Закона парничном поступку - ЗПП („Службени гласник Републике Србије“ бр. 72/11, ... 18/20) Врховни суд је оценио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, у ЗКУЛ бр. .. КО Нови Сад I на дан 14.06.1947. године, по основу уписа Дн 2472, а на основу правноснажног закључка Среског суда за Град Нови Сад О бр. 418/47, укњижено је право власништва по правном основу наслеђа у корист ББ из ... на некретнинама у А листу, односно на кп бр. .. површине 6 а 8 м2 и кп бр. .. површине 5 а 7 м2. У истом ЗКУЛ уписом од 02.07.1947. године Дн 2725, а по основу даровног уговора од 17.06.1947. године укњижено је право власништва на половини дела земљишта у А листу у корист ВВ из Следећим уписом у исти ЗКУЛ од 11.05.1960. године на основу решења I Комисије за национализацију од 06.10.1959. године и 10.12.1959. године бр. ../59 укњижено је земљиште са зградом у А листу као друштвена својина и забележено да се један двособан стан са нус просторијама чији је власник ББ изузима од национализације (..) и да се два једнособна стана са нус просторијама чији је сопственик ВВ изузимају од национализације (.. и ..). Приликом обнове земљишних књига у периоду од 1967. до 1970. године кп .. и .. преведене су у кп бр. ..., .. и .., уписане у ЗКЊ УЛ бр. .. КО Нови Сад I. Према ЗКЊ УЛ бр. .. КО Нови Сад I у А листу уписане су: кп .. – двориште у улици ... број .., површине 5 а 57 м2; улична зграда број .. у улици ... саграђена на кп бр. ..., површине 2 а 36 м2, дворишна зграда број .. у улици ... саграђена на кп бр. ..., површине 2 а 20 м2, дворишна зграда број .. у улици ... саграђена на кп. бр. ..., површине 91 м2, а које се састоје од једног двособног стана, два једнособна стана и два пословна простора описаних у ЗКЊ УЛ бр. .. – .. . Земљиште описано у А листу је укњижено као друштвена својина на основу решења I Комисије за

национализацију НОО Нови Сад, а на основу решења СО Нови Сад, Секретаријата за управне послове бр. ../65 од 15.10.1965. године носилац права коришћења на земљишту и згради је Стамбено предузеће у Новом Саду. На основу става 1. члана 6. Закона о својини на деловима зграда укњижено је право трајног коришћења земљишта у корист сопственика станова. Тако је у ЗКЊ УЛ бр. .. КО Нови Сад I као власник двособног стана са нус просторијама у стамбеној згради број .. у улици ..., саграђеној на кп бр. .. уписан ББ; у ЗКЊ УЛ бр. .. КО Нови Сад I као власник једноособног стана са нус просторијама у згради број .. у улици ..., саграђеној на кп бр. .. уписана ВВ из ...; у ЗКЊ УЛ бр. .. КО Нови Сад I као власник једноособног стана са нус просторијама у стамбеној згради број .. у улици ..., саграђеној на кп бр. .. уписана је ВВ из ...; у ЗКЊ УЛ бр. .. КО Нови Сад I, улична пословна просторија у стамбеној згради број .. у улици ..., саграђеној на кп бр. ... уписана је као друштвена својина, а као носилац права коришћења пословне просторије уписано је Стамбено предузеће у Новом Саду; у ЗКЊ УЛ бр. .. КО Нови Сад I, дворишна пословна просторија у стамбеној згради број .. у улици ..., саграђена на кп бр. ..., уписана као друштвена својина, а као носилац права коришћења пословне просторије уписано је Стамбено предузеће у Новом Саду, у ЗКЊ УЛ бр. .. КО Нови Сад I, пословна просторија у дворишном делу стамбене зграде број .. у улици .., саграђене на кп бр. ..., уписана је као друштвена својина, а као носилац права коришћења пословне просторије уписано је Стамбено предузеће у Новом Саду; у ЗКЊ УЛ бр. .. КО Нови Сад I, пословна просторија у дворишном делу стамбене зграде број .. у улици .., саграђене на кп бр. ..., уписана је као друштвена својина, а као носилац права коришћења пословне просторије уписано је Стамбено предузеће у Новом Саду; и у ЗКЊ УЛ бр. .. КО Нови Сад I, пословна просторија у дворишном делу стамбене зграде број .. у улици ..., саграђене на кп бр. ..., уписана је као друштвена својина, а као носилац права коришћења пословне просторије уписано је Стамбено предузеће у Новом Саду. У лн бр. .. КО Нови Сад I на дан 25.11.2019. године на кп бр. .. површине 2 ара 33 м2 улица ... број .. у Новом Саду као носилац права својине уписана је Република Србија, док власници посебних делова зграде на тој адреси имају право коришћења на наведеном земљишту. На наведеној кп налази се породична стамбена зграда у којој се налази двособан стан у приземљу и стамбено-пословна зграда у којој се налази једноособан стан у приземљу, оба исказане површине од по 1 м2 који су уписани као власништво тужиоца АА са обимом удела 1/1. У истом лн у стамбено-пословној згради број 2, на пословном простору за који није утврђена делатност у приземљу на истој адреси, као носилац права својине уписана је Република Србија, а корисник Општина Нови Сад. У лн бр. .. КО Нови Сад I на дан 25.11.2019. године на кп бр. .. површине 2 ара 20 м2 у улици ... у Новом Саду као носилац права својине уписана је Република Србија, док власници посебних делова зграде на тој адреси имају право коришћења на наведеном земљишту. На тој кп налази се стамбено-пословна зграда број 1 са једном етажом – приземљем. У приземљу стамбено-пословне зграде као власник стана број 1 површине 55,93 м2 уписан је тужилац АА са обимом удела 1/1. Као власник пословног простора број 1, 2 и 3 по једна просторија за коју није утврђена пословна делатност, у приземљу, уписана је Република Србија са уделом власништва 1/1, а као корисник сва три пословна простора уписана је Општина Нови Сад. У лн бр. .. КО Нови Сад I на дан 25.11.2019. године на кп бр. .. укупне површине 5 ари 58 м2 и то земљиште под зградом – објектом број 1 површине 22 м2, земљиште под зградом – објектом број 2 површине 22 м2, земљиште под зградом – објектом број 3 површине 25 м2, земљиште под зградом –

објектом број 4 површине 8 м² и земљиште уз зграду – објекат површине 4 ара 81 м², као носилац права на земљишту уписан је Град Нови Сад. На наведеној катастарској парцели уписане су зграде пословних услуга број 1 и помоћне зграде број 1, 2 и 3, све у својини Републике Србије са уделом 1/1, а као држалац је уписана Општина Нови Сад. У лн бр. .. КО Нови Сад I на дан 25.11.2019. године на кп бр. .. површине 90 м² у улици ... број .. у Новом Саду као носилац права својине уписан је Град Нови Сад са уделом власништва 1/1 на ком земљишту се налази стамбена зграда за колективно становање у приземљу у власништву Републике Србије са уделом 1/1, а као носилац права коришћења уписана је Општина Нови Сад. У лн бр. .. КО Нови Сад I на дан 25.11.2019. године на кп бр. .. укупне површине 11 ари 48 м² у власништву Града Новог Сада уписана је између осталог стамбено-пословна зграда број 1, у приземљу и стамбена зграда за колективно становање број 2, обе у својини Републике Србије, а као корисник уписана је Општина Нови Сад. У приземљу зграде број 1 као власник једнособног стана број 1 површине 42 м² и у приземљу зграде број 2 као власник двособног стана број 5 површине 39 м² уписан је тужилац АА са обимом удела 1/1.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да тужилац није доказао основаност примарног тужбеног захтева за утврђење права својине на кп бр. .. површине 558 м² и на кп бр. .. површине 90 м² уписане у лн бр. .. КО Нови Сад I, као ни основаност евентуалног тужбеног захтева за утврђење права коришћења на истим катастарским парцелама, због чега су одбили и примарни и евентуални тужбени захтев тужиоца, као неосноване.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилном применом материјалног права одлучили као у побијаним пресудама.

Одредбом члана 20. Закона о основама својинскоправних односа прописано је да се право својине стиче по самом закону, на основу правног посла и наслеђивањем (став 1.); право својине стиче се и одлуком државног органа и на начин и под условима одређеним законом (став 2.).

Из утврђеног чињеничног стања произилази да је тужилац свој тужбени захтев и примарни и евентуални засновао на тврдњи да је по основу купопродајног уговора који је закључио 10.05.2016. године са СЗ Астра плам Нови Сад, чији је предмет двособни стан изграђен на кп бр. .. и једнособан стан изграђен на кп бр. ..., и по основу уговора о продаји непокретности од 17.06.2016. године са ГГ, чији је предмет једнособан стан број 1, изграђен на кп бр. .. – стицањем права својине на тим становима изграђеним на кп бр. .. и кп бр. .. стекао и право својине, односно право коришћења и на кп бр. .. и .. наводећи да су то право имали његови правни претходици.

Међутим, тужилац у проведеном поступку није доказао основаност својих тврдњи, а самим тим ни основаност свог тужбеног захтева, јер до окончања првостепеног поступка суду није пружио релевантне доказе, нити је поступио по члану 314. став 1. ЗПП, није учинио вероватним да без своје кривице није могао да предложи доказе на којима је засновао свој тужбени захтев, код чињенице да је доказе приложио тек у жалбеном

поступку, због чега је другостепени суд при одлучивању правилно применио одредбу члана 314. став 2. ЗПП којом је прописано да суд не узима у обзир чињенице и доказе који су изнети односно предложени супротно ставу 1. члана 314. ЗПП.

У конкретном случају утврђено је да је тужилац уписан као власник станова који су изграђени на кп бр. .. и .. са правом коришћења земљишта на катастарским парцелама на којима се станови налазе.

Тужилац суду није приложио купопродајне уговоре као правни основ, а по основу којих би било могуће утврдити тачно шта је био предмет наведених купопродаја, а самим тим шта је као купац тим правним пословима заиста стекао. На основу предложених и изведених доказа у проведеном поступку тужилац није доказао да су његови правни претходници, са којима је закључио уговоре о продаји, имали право својине, односно право коришћења на кп бр. .. и .., нити је доказао да те две катастарске парцеле представљају земљиште неопходно за редовну употребу његових станова који се налазе на другим катастарским парцелама. Насупрот томе утврђено је да су кп бр. .. и кп бр. .. заједно са објектима на њима, национализоване и прешле у друштвену својину са правом коришћења Стамбеног предузећа у Новом Саду, а сада су уписане као својина Републике Србије са правом коришћења Општине Нови Сад. Претходно је наведено да су по основу решења Комисије за национализацију број ../59 од 06.10.1959. године и 10.12.1959. године национализоване кп бр. .. и .., а да су изузети од национализације један двособан стан власништво ББ и два једнособна стана власништво ВВ, те да су приликом обнове Земљишних књига у периоду од 1967. до 1970. године кп бр. .. и .. преведене у кп бр. ..., .., .. и .., те је јасно да су све катастарске парцеле национализоване, дакле и кп бр. .. и .., због чега су неосновани ревизијски наводи да је погрешно навођење другостпеног суда да су национализоване само кп бр. .. и кп бр. ...

Неосновани су и ревизијски наводи тужиоца којима се оспорава законитост рада Комисије катастра у односу на спорне катастарске парцеле .. и .., јер је у том делу реч о управном поступку, па су исти без утицаја на другачију одлуку суда.

Дакле, тужилац није доказао да је на кп. .. и кп. .. стекао право својине у смислу члана 20. Закона о основама својинскоправних односа, нити је доказао да је стекао право коришћења на истима по било ком правном основу.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка донета правилном применом члана 153, 154. и 165. ЗПП.

Како се ни осталим ревизијским наводима не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде, ревизија тужиоца је одбијена као неоснована, па је одлучено као у ставу првом изреке пресуде применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Захтев туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији одбијен је као неоснован, применом члана 154. ЗПП, јер се не ради о потребним трошковима парнице.

**Председник већа-судија,
Бранка Дражић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**